

Tillæg til husdyrgodkendelse §

16 a, stk. 4

i husdyrbrugloven

30. maj 2023

Langstedvej 57, 5690 Tommerup

ASSENS
KOMMUNE

Ejendommen Langstedvej 57, 5690 Tommerup (luftfoto 2022)

Emne	Data
Ansøger og ejer	Maskinstation v/Klaus Henrik Voldsgaard Johansen
Bedriftens navn og adresse	Langstedvej 57, 5690 Tommerup
Matrikelnummer og ejerlav	3a og 4i Langsted By, Veringe
Virksomhedens art	016100 Serviceydelser i forbindelse med planteavl
Tilladelsesbetegnelse	§ 16 a stk. 4 i Lov om husdyrbug og anvendelse af gødning m.v. Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019.
CHR-nummer	60872
CVR-nummer	31541204
Kontaktperson	Klaus Henrik Voldsgaard Johansen, tlf. 2869 7684, e-mail: khvoldsgaard@hotmail.com
Rådgiver/konsulent	Max Jakobsen Miljørådgivning, tlf. 3134 0717, e-mail: mjb@maxjakobsen.eu
Tilladelsesmyndighed	Assens Kommune, By, Land & Kultur, Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 21/2712
Miljømedarbejder	Ove Johansen, tlf. 6474 6854, e-mail: jojoh@assens.dk
Husdyrgodkendelse.dk	Skema nr. 223817 - version 5

Indholdsfortegnelse

1.	<u>INDLEDNING</u>	5
2	<u>AFGØRELSE: § 16 A STK. 4 HUSDYRGODKENDELSE</u>	6
3	<u>VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE</u>	6
3.1	PRODUKTIONSAREAL OG ANLÆG	6
3.2	AMMONIAKEMISSION	6
3.3	STØJ	7
4.	<u>OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF OMBOENDE</u>	7
5.	<u>KLAGEVEJLEDNING</u>	7
6.	<u>BILAG</u>	8
7.	<u>MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL</u>	9
8.	<u>MILJØVURDERING AF ANSØGNING OM § 16 A STK. 4</u>	11

8.1	FORMÅL	11
8.2	BASISOPLYSNINGER	11
8.3	ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED	11
8.4	STALDE OG PRODUKTIONER – PRODUKTIONSAREAL	12
8.5	LANDSKABELIGE VÆRDIER OG AFSTANDE	13
8.5.1	LANDSKAB OG PLANFORHOLD.....	13
8.5.2	FASTE AFSTANDSKRAV EFTER §§ 6 OG 8.....	14
8.6	AMMONIAKEMISSION	15
8.7	BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK)	16
8.8	NATUROMRÅDER, FREDNINGER OG BILAG IV-ARTER	16
8.6	JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	20
8.6.1	SPILDEVAND (RETVAND)	20
8.6.2	OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	20
8.7	NABOPÅVIRKNING	21
8.7.1	LUGT	21
8.7.2	STØJ	22
8.7.3	RYSTELSER	23
8.7.4	STØV	23
8.7.5	FLUER OG SKADEDYR.....	23
8.7.6	TRANSPORT	23
8.7.7	LYS	24
8.7.8	UHYGIEJNISKE FORHOLD.....	24
8.7.9	AFFALDSPRODUKTION	24
8.8	OPHØR	25
8.9	MILJØLEDELSE	25
8.10	SAMMENFATNING	25
8.11	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING	25

1. Indledning

Klaus Henrik Voldsgaard har ansøgt om et tillæg til husdyrgodkendelsen til husdyrbruget på landbrugsejendommen Langstedvej 57, 5690 Tommerup. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune via det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk., hvor de sidste oplysninger sammen med ansøgningens version 5 blev modtaget den 8. maj 2023.

Ansøgningen skal behandles efter bestemmelserne i husdyrbrugloven¹.

Ejendommen har efter husdyrbruglovens bestemmelser en § 16 a, stk. 2, husdyrgodkendelse meddelt den 11. februar 2020 til en svineproduktion med søer og smågrise. Godkendelsen er givet til et samlet produktionsareal svarende til 3.795 m².

Der søges nu et tillæg til husdyrgodkendelsen efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 4 til opførelse af en ny farestald med et bruttoareal på 1.620 m² og et produktionsareal på 1.152 m². I farestalden søges om godkendelse til hold af flexgruppen søer, diegivende og smågrise på et gulvsystem med 25-49 pct. fast gulv. Desuden søges om opførelse af ny 300 m³ fortank til gylle.

Der skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² § 39, stk. 2 foretages en samlet miljømæssig vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse på husdyrbruget inden for de seneste 8 år, inden kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse. Grunden til denne regel er for at imødekomme den eventuelle effekt af indtil flere mindre udvidelser, som hver især ikke betyder noget i forhold til miljøbeskyttelsen, men som samlet set kan være en væsentlig belastning.

I vurderingen vil der blive taget stilling til, om husdyrbruget efter udvidelse med det ansøgte kan fortsætte uændret med de særlige krav, der fulgte med vilkårene i godkendelsen fra 11. februar 2020, eller om der skal ske tilpasninger eller ændringer heraf.

Dyreholdet er fortsat omfattet af § 16 a i husdyrgodkendelsesloven, da dyreholdet på ejendommen samlet set giver anledning til en ammoniakfordampning på mere end 3.500 kg N pr. år (3.752 kg N pr. år). Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug, da der er mere end 750 stipladser til søer. Husdyrbruget er omfattet af BAT³-krav.

Det er oplysningerne i gældende godkendelse, beskrivelsen i ansøgningsmaterialet og vurderingen, der er beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som danner grundlaget for meddelelse af tillægget til husdyrgodkendelsen.

Assens Kommune har vurderet, at det ansøgte kan imødekommes og tillades ved meddelelse af et tillæg til gældende husdyrgodkendelse i henhold til reglerne i husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Tillægget til husdyrgodkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for landbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes

¹ Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

³ Bedste tilgængelige teknik

- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 16 a stk. 4 husdyrgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed tillæg nr. 1 til husdyrgodkendelsen meddelt den 11. februar 2020 til produktion af diegivende søer i ny farestald med et bruttoareal på 1.620 m² indeholdende et produktionsareal på 1.152 m² og ny fortank på 300 m³ gylle på landbrugsejendommen med matr. nr. 3a og 4i Langsted By, Vemmingråne beliggende Langstedvej 57, 5690 Tommerup. Det samlede produktionsareal på ejendommen vil herefter være 4.503 m².

Tillægget til husdyrgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at samtlige vilkår i den meddelte husdyrgodkendelse af den 11. februar 2020 fortsat overholdes dog med følgende ændringer:

Vilkår pkt. 3.1, pkt. 3.3.1 og pkt. 3.3.3 i den oprindelige godkendelse ophæves og erstattes med nedenstående tilrettede vilkår pkt. 3.1, pkt. 3.2.1, pkt. 3.2.2 og pkt. 3.2.3. Vilkår 3.3 om støj er et nyt vilkår og erstatter ikke et tidligere meddelt vilkår.

Forudsætningerne for tillægget findes i den fremsendte ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 223817 version 5 med tilhørende bilag. Tillægsgodkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3 Vilkår for miljøgodkendelse

3.1 Produktionsareal og anlæg

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Farestald	545 m ² (Flexgruppe: Søer, diegivende og smågrise) 160 m ² (Flexgruppe: Søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
2	Løbestald	150 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående) 150 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
3	Drægtighedsstald	510 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
4	Drægtighedsstald	1.100 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
5	Farestald	736 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
5a	Ny farestald	1.152 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
G2	Gyllebeholder	582 m ² (overfladeareal)	3.000 m ³ (flydelag)
G3	Gyllebeholder	79 m ² (overfladeareal)	300 m ³ (betonlåg)
S1	Kornsilo	1.000 ton	
S2	Ny kornsilo	1.000 ton	Ikke opført endnu
S3-4	Fodersiloer	2 stk. á hver 8 ton	
S5-6		2 stk. á hver 20 ton	
S7		1 stk. á 40 ton	

(se miljøkonsekvensrapportens bilag 1)

3.2 Ammoniakemission

- 3.2.1 Gyllekanalerne i stald 4, stald 5 og stald 5a på i alt 2.003 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes til en varmepumpe.
- 3.2.2 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 18,8 W/m².
- 3.2.3 Gyllebeholder G3 skal være med betonlåg.

3.3 Støj

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra staldene og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tilsynsmyndigheden kan bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støj belastede driftsforhold - eller efter anden aftale med miljømyndigheden.

4. Offentliggørelse og orientering af omboende

Tillæg nr. 1 til husdyrgodkendelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside den **30. maj 2023**.

Samtidig med offentliggørelsen sendes orienteringsbrev til omboende, hvor der gives en kort redegørelse om afgørelsen.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal indgives senest **den 28. juni 2023**.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.Naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Assens Kommune via Klageportalen. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Klagegebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du modtager en opkrævning

på gebyret fra Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet modtager ikke kontanter. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Assens Kommune. Assens Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Hvem kan klage?

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages

En klage over en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16a eller 16b eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre afgørelsen indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommen hidtidige bebyggelsesareal. Det betyder, at godkendelsen, tilladelsen eller dispensationen kan udnyttes, inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko, da Miljø- og Fødevareklagenævnet kan ændre afgørelsen.

Indbringelse for domstolene

Du kan indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

6. Bilag

- Bilag 1: Ansøgningsskema nr. 223817 version 5
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport version 5
- Bilag 3: Husdyrgodkendelse af 11. februar 2020

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Organisation	Adresse	Post nr. & By	Andet/e-mail adresse
Foreningen Greenpeace Danmark	Njalsgade 21 G	2300 København	<i>info.dk@greenpeace.org</i>
Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd	Nytorv 2, 1. sal	6000 Kolding	<i>syd@sst.dk</i>
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	<i>dn@dn.dk</i>
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiagade 13	2450 Kbh. SV	<i>sydfyn@friluftsradet.dk</i>
Rådet for Grøn Omstilling	Kompagnistræde 22, 3. sal	1208 København K	<i>info@rgo.dk</i>
Miljøstyrelsen	Haraldsgade 53	2100 København Ø	<i>mst@mst.dk</i>
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7182 Bredsten	<i>post@sportsfiskerforbundet.dk</i>
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	<i>mail@dkfisk.dk</i>
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	<i>natur@dof.dk</i>
Odense Bys Museer	Overgade 48	5000 Odense C	<i>museum@odense.dk</i>
Omboende – adresse	Postnr	By	Att.
Albjergvej 47	5883	Oure	Højrupgyden 12
Bregnemosevej 1	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 10	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 11	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 12	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 14	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 15	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 2	5690	Tommerup	Langstedvej 45
Bregnemosevej 3	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 4	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 5	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 5A	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 6	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 7	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 8	5690	Tommerup	
Bregnemosevej 9	5690	Tommerup	
Gl Skovvej 38	4470	Svebølle	Højrupgyden 14
Hjelmerupvej 20	5690	Tommerup	Assensvej 350 (5690)
Højrupgyden 1	5690	Tommerup	
Højrupgyden 11	5690	Tommerup	
Højrupgyden 14	5690	Tommerup	
Højrupgyden 15	5690	Tommerup	
Højrupgyden 16	5690	Tommerup	
Højrupgyden 2	5690	Tommerup	
Højrupgyden 21	5690	Tommerup	
Højrupgyden 22	5690	Tommerup	
Højrupgyden 7	5690	Tommerup	
Højrupgyden 8	5690	Tommerup	
Langstedvej 26	5620	Glamsbjerg	Højrupgyden 8
Langstedvej 30	5690	Tommerup	

Langstedvej 34	5690	Tommerup	
Langstedvej 35	5690	Tommerup	
Langstedvej 36	5690	Tommerup	
Langstedvej 37	5690	Tommerup	
Langstedvej 39	5690	Tommerup	
Langstedvej 41	5690	Tommerup	
Langstedvej 47	5690	Tommerup	
Langstedvej 49	5690	Tommerup	
Langstedvej 51	5690	Tommerup	
Langstedvej 53	5690	Tommerup	
Langstedvej 55	5690	Tommerup	
Langstedvej 57	5690	Tommerup	Langstedvej 34+63
Langstedvej 61	5690	Tommerup	
Langstedvej 63	5690	Tommerup	
Langstedvej 67	5690	Tommerup	
Langstedvej 69	5690	Tommerup	
Langstedvej 79	5690	Tommerup	
Nyvej 9	5690	Tommerup	Højrupgyden 28
Odensevej 23	5672	Broby	Langstedvej 51
Odensevej 46	5690	Tommerup	Langstedvej 24
Smedevej 13J	5690	Tommerup	Højrupgyden 18
Solevadvej 31	5690	Tommerup	Højrupgyden 24
Østerhovedvej 5	5700	Svendborg	Højrupgyden 1

8. Miljøvurdering af ansøgning om § 16 a stk. 4

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om ansøgningen om tillægget til husdyrgodkendelsen til husdyrbruget Langstedvej 57, 5690 Tommerup sammen med den allerede meddelte godkendelse kan indebære væsentlige virkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet i forhold til navnlig:

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Assens Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 223817 via husdyrgodkendelse.dk, hvor sidste version 5 sammen med tilsvarende miljøkonsekvensrapport er modtaget den 8. maj 2023.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 16 a, da husbruget samlet set giver anledning til en ammoniakemission på mere end 3.500 kg N pr. år, og husdyrbruget med tillægget er uændret et IE-husdyrbrug jf. § 16 a, stk. 2, da der er mere end 750 stipladser til søer.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte yderligere konkrete individuelle vilkår ud over de vilkår, der allerede er fastsat i den gældende godkendelse, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget fortsat kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

8.2 Basisoplysninger

Ansøger er Klaus Henrik Voldsgaard, Langstedvej 57, 5690 Tommerup.

Basisoplysningerne er uændrede og de samme som beskrevet i redegørelsen til den meddelte husdyrgodkendelse den 11. februar 2020.

8.3 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge § 34, stk. 3 skal kommunen ved ny bebyggelse vurdere om det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Der er ansøgt om en ny stald med et bruttoareal på 1.620 m², som bygges sammen med og placeres i forlængelse af en eksisterende sostald. Der er ligeledes søgt om ny gyllebeholder (fortank) med kapacitet til 300 m³ gylle, som placeres umiddelbart ved siden af eksisterende gyllebeholder.

Fra Miljøstyrelsens Husdyrvejledning (www.husdyrvejledning.mst.dk) er givet følgende:

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt. Det er dog et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed, og denne vurdering bør fremgå af afgørelsen.

Ved vurdering af om en bygning er erhvervsmæssig nødvendig kan kommunen f.eks. se på, om der er tale om så omfattende byggeri, at det får en industrilignende karakter, om der er tale om fællesanlæg, der knytter sig til driften af flere ejendomme, eller om der er tale om stort byggeri til brug for mindre hobbybrug. Disse eksempler kan tale imod erhvervsmæssig nødvendighed for ejendommens drift som en landbrugsejendom.

Industrilignende karakter:

Assens Kommuner vurderer, at det ansøgte staldanlæg på 1.620 m² og ny fortank ikke kan karakteriseres som værende af industrilignende karakter. Der findes allerede flere staldanlæg og en gyllebeholder på ejendommen. Efter opførelsen vil det samlede bruttoareal for alle stalde på ejendommen være på 5.996 m². I Assens Kommune er der flere staldanlæg omkring de 10.000 m², og én af dem ligger ikke langt fra den ansøgte placering af dette projekt. Størrelsen på staldanlægget adskiller sig derfor ikke fra, hvad der findes i området i forvejen. Derudover har klagenævnet i afgørelser været oppe på over 20.000 m² før staldanlæg er blevet karakteriseret som industrilignende.

Fællesanlæg, der knytter sig til driften af flere ejendomme: Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg og gyllebeholder ikke kan karakteriseres som værende et fællesanlæg. Der er kun én ansøger på projektet, og det ansøgte passer til ansøgers egen produktion af søer og smågrise. Staldanlægget vil derfor som udgangspunkt ikke blive brugt af andre end ansøger selv.

Stort byggeri til brug for mindre hobbybrug: Assens Kommune vurderer, at det ansøgte staldanlæg og gyllebeholder ikke kan karakteriseres som værende et stort byggeri til brug for et mindre hobbybrug. Langstedvej 57 er en landbrugsejendom (noteret med landbrugspligt i Geodatastyrelsens matrikelregister) med et jordtilliggende på 49 ha, hvor der i mange år har været drevet en erhvervsmæssig svineproduktion. Der er søgt om en udvidelse heraf, og efter nutidens standarder er det ansøgte staldanlæg ikke et stort byggeri.

Assens Kommune vurderer på disse baggrunde, at byggeriet til det ansøgte projekt er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

8.4 Stalde og produktioner – produktionsareal

Der er søgt om godkendelse til en ny farestald på Langstedvej 57. Desuden foretages mindre ændringer i udnyttelsen af produktionsarealerne i de eksisterende stalde. Blandt andet ændres i stald 2 fra individuel opstaldning til løsgående søer. Staldanlægget omkring den ”gamle ejendom” beliggende ved beboelsesbygningen tages ud af drift.

Nedenfor ses i tabelform en oversigt kopieret fra miljøkonsekvensrapportens bilag 1 tabel B1. De samme oplysninger om produktionsareal fremgår af ansøgningens side 3. I øvrigt henvises til miljøkonsekvensrapporten, som mere detaljeret beskriver udnyttelsen af stalde og produktionsareal i ansøgt drift.

Tabel B1. Oversigt over ejendommens anlæg i relation til figur B1.

Nr.	Anlæg	Produktionsareal/produktion	Beskrivelse
1	Farestald	545 m ² (Flexgruppe: Søer, diegivende og smågrise) 160 m ² (Flexgruppe: Søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
2	Løbestald	150 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående) 150 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
3	Drægtighedsstald	510 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
4	Drægtighedsstald	1.100 m ² (Søer, golde og drægtige - løsgående)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
5	Farestald	736 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
5a	Ny farestald	1.152 m ² (Flexgruppe: søer, diegivende og smågrise)	Del. spalter (25-49 % fast gulv)
G2	Gyllebeholder	582 m ² (overfladeareal)	3.000 m ³ (flydelag)
G3	Gyllebeholder	79 m ² (overfladeareal)	300 m ³ (betonlåg)
S1	Kornsilo	1.000 ton	
S2	Ny kornsilo	1.000 ton	Ikke opført endnu
S3-4	Fodersiloer	2 stk. á hver 8 ton	
S5-6		2 stk. á hver 20 ton	
S7		1 stk. á 40 ton	

Placeringen af produktionsarealet fremgår af billedet nedenfor og bilag 1 med dokumentation for produktionsarealet.

Det samlede produktionsareal i ansøgt drift bliver på 4.503 m², hvilket er 708 m² mere end i det godkendte produktionsareal i nudrift.

8.5 Landskabelige værdier og afstande

8.5.1 Landskab og planforhold

Der henvises til det beskrevne i godkendelsen fra 11. februar 2020, hvor der ikke siden da er sket ændringer. Følgende blev oplyst:

Langstedvej 57 ligger i et område, der er stillet forslag om, kan udpeges som et større sammenhængende landskab og på kanten af et område, som Odense Kommune har foreslået som et særligt værdifuldt landskab. Ifølge Assens Kommunes landskabsanalyse 2013 ligger Langstedvej 57 i et område kaldet "Brylle landbrugsflade", og landskabstypen er "Bølget landbrugslandskab", men den nye sostald ligger på kanten af et området kaldet "Odense ådal" og landskabstypen "Ådalslandskab".

I Kommuneplan 2017 – 2029 står, at i de bølgede landbrugslandskaber er det væsentligt, at landbrugskaracteren fastholdes, og at landskabet fortsat er karakteriseret af vide udsigter over et relativt åbent landskab. Hensynet til den åbne karakter skal afspejles i karakteren af nyt byggeri, der her ud over skal placeres lavt i terræn og respektere området's skala. Udbredelse af skov- og naturområder skal følge de karaktergivende strukturer i området. I ådalene skal oplevelsen af et afgrænset dalledskab bevares. Natur- og halvkulturarealer skal bevares og gerne udbredes. Ny skov bør begrænses og kun rejses oven for dalsiderne. Landskaberne bør friholdes for ny bebyggelse. Nødvendigt landbrugsbyggeri skal opføres i tilknytning til eksisterende. Landskabet har ikke kapacitet til at rumme store bygninger og anlæg.

Det nye maskinhus, som nu indrettes til sostald, blev tilladt opført i direkte forlængelse af den eksisterende sostald. Dermed overholdes kriterierne for landskabstypen Ådalslandskab. I det bølgede landbrugslandskab fastholdes landbrugskaracteren med den nye stald, og sostalden opføres med respekt for området's skala, da den ikke er større end den eksisterende sostald. Desuden opføres den nye stald i samme materialer og farver (lyse facader og tagplader af lyse stålplader) som den eksisterende sostald.

Langstedvej 57 ligger i landzone og nærmeste byzone er Veringe ca. 875 m nord for ejendommen (klimastalden). Ifølge Kommuneplan 2017 – 2029 er nærmeste lokalplanlagte område nr. 3.2.B.21 Nyere Boligområder i Veringe, hvor zonestatus er byzone og fremtidig zone er byzone, og er samtidigt også nærmeste byzone.

Indretning af maskinhal til sostald er ikke i strid med nogle beskyttelseslinjer (strand/å/sø/skov/fortidsminde/kirke/diger).

Assens Kommune vurderer, at byggeri af ny farestald og gyllebeholder med ansøgte placering kan gennemføres uden at være i strid med de landskabelige værdier eller planforhold.

8.5.2 Faste afstandskrav efter §§ 6 og 8

I godkendelsen fra februar 2020 blev der foretaget en vurdering af de faste afstandskrav i forhold til placering af staldanlæggene. Det blev her oplyst følgende:

Der er et fast afstandskrav på 50 meter ifølge § 6 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner, samt nabobeboelse ved etablering/udvidelse/ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Den nyindrettede sostald overholder det faste afstandskrav (jf. også oven for afsnit 8.5.1), mens den eksisterende klimastald (stald 6) ligger mindre en 50 meter fra nærmeste nabobeboelse Langstedvej 55 med ca. 48 meter. Den eksisterende klimastald ændres ikke med det ansøgte, og kan derfor på lovlignis fortsætte med den nuværende produktion fremadrettet.

Etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændringer heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstand jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven:

- 1. 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er almen vandforsyning*
- 2. 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning*
- 3. 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer*
- 4. 15 m til offentlig vej og privat fællesvej*
- 5. 25 m til levnedsmiddelvirksomhed*
- 6. 15 m til beboelse på samme ejendom*
- 7. 30 m til naboskel*

Afstandskravene i forhold til bygningen som nu ønskes indrettet til drægtighedsstald er overholdt med det ansøgte på nær afstand til naboskel. Afstandskravet til naboskel er 30 meter. Den faktiske afstand til naboskel er 15 meter, hvorfor der da også i ansøgningen er søgt om dispensation fra det faste afstandskrav.

I miljøkonsekvensrapporten er der givet en nærmere redegørelse for ønsket om netop denne placering af drægtighedsstalden, hvor en anden placering ikke vil være hensigtsmæssigt i forhold til den daglige drift.

Kommunen kan tilslutte sig redegørelsen og ønsket om den aktuelle placering, hvorfor der jf. husdyrbruglovens § 9 stk. 3 dispenseres i denne miljøgodkendelse fra det egentlige afstandskrav. Dispensationen meddeles skrives ind i afgørelsen, hvor den lovpligtige nabohøring af arealet, som grænser op til drægtighedsstalden forinden meddelelse om dispensation finder sted samtidig med offentliggørelse af et udkast til miljøgodkendelse.

Placeringen af den nye farestald og gyllebeholder overholder alle afstandskrav og giver ikke anledning til ændringer i forhold til det allerede godkendte.

8.6 Ammoniakemission

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 4.1, at den samlede ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre er på 3.752 kg ammoniakkvælstof pr. år i ansøgt drift, hvilket er 8,6 kg ammoniakkvælstof mere pr. år end den nuværende drift og 1.710,1 kg ammoniakkvælstof pr. år mere end 8 års-drift.

Af afsnit 4.3.2 fremgår det, at der ikke er nogen fast gødning fra produktionen, men alene flydende husdyrgødning.

Ifølge ansøgningen er der gyllekøling i den eksisterende farestald (stald nr. 5), og i den nye drægtighedsstald (stald nr. 4) som ammoniakreducerende miljøteknologi. Der etableres også gyllekøling i ny farestald. Effekten af gyllekølingen ses af beregningerne i ansøgningsskemaets afsnit 4.2.1 til at være 70,9 kg ammoniakkvælstof pr. år i farestald, 318,1 kg ammoniakkvælstof pr. år i drægtighedsstald og 111,0 kg ammoniakkvælstof i ny farestald.

Gyllekølingsanlægget, der er i drift 365 dage (8.760 timer) om året, er beskrevet i bilag 2 til miljøkonsekvensrapporten – se bilag.

Den nye fortank til gylle forsynes med betonlåg, hvilket er et ammoniakreducerende tiltag i forhold til almindelig flydelag.

Assens Kommune fastholder brugen af gyllekøling og betonlåget med vilkår jf. Miljøstyrelsens Teknologiliste.

8.7 *BAT (Bedste Tilgængelige Teknik)*

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 5, at det samlede BAT krav er på 3.798 kg ammoniakkvælstof pr. år, hvor den faktiske samlede udledning er på 3.752 kg ammoniakkvælstof pr. år jf. afsnit 8.6 ovenfor. Det er anvendelsen af gyllekøling, betonlåget på fortanken og valgte gulvtyper i staldene, som medfører resultatet.

Assens Kommune kan således konstatere at BAT-kravet til ammoniakemissionen er overholdt med det ansøgte ved brug af miljøteknologien gulvtyper og gyllekøling.

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 6 er angivet forskellige tiltag på management, foder, vand og energiområdet, som alt sammen kan betegnes som BAT. Kommunen har vurderet de enkelte tiltag som tilstrækkelige til opfyldelse af BAT kravene hertil.

Der vil ikke blive stillet vilkår hertil, da det eksempelvis er almindelig praksis, at blandt andet både el- og vandforbruget aflæses og indberettes én gang om året til leverandørerne, som grundlag for de endelige afregninger.

8.8 *Naturområder, fredninger og bilag IV-arter*

I det følgende gengives i skrå skrift de samme oplysninger, som er uændrede, og som blev beskrevet i godkendelsen fra februar måned 2020:

De opgivne oplysninger i ansøgningen om ruhed og kumulation, der er anvendt til beregning af ammoniakdepositionen, er korrekte.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er Natura 2000-naturtyper, som omfattes af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme Natura-2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natur 2000-planlægningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natur 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

En del ammoniakfølsomme Natur 2000-sønaturtyper er endnu ikke kortlagt. Her skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning.

Når disse naturtyper er kortlagt, vil de automatisk blive omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Kortlagte naturtyper kan ses på Danmarks Miljøportal.

Kategori 1-natur omfatter desuden heder og overdrev inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. I det omfang disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3 (naturbeskyttelseslovens såkaldte mosaikregel).

Ifølge Danmarks Miljøportal kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 1-naturområder ca. 1,1 km sydøst for staldanlægget og er af naturtype mose – se figur 2.

Kategori 2-natur

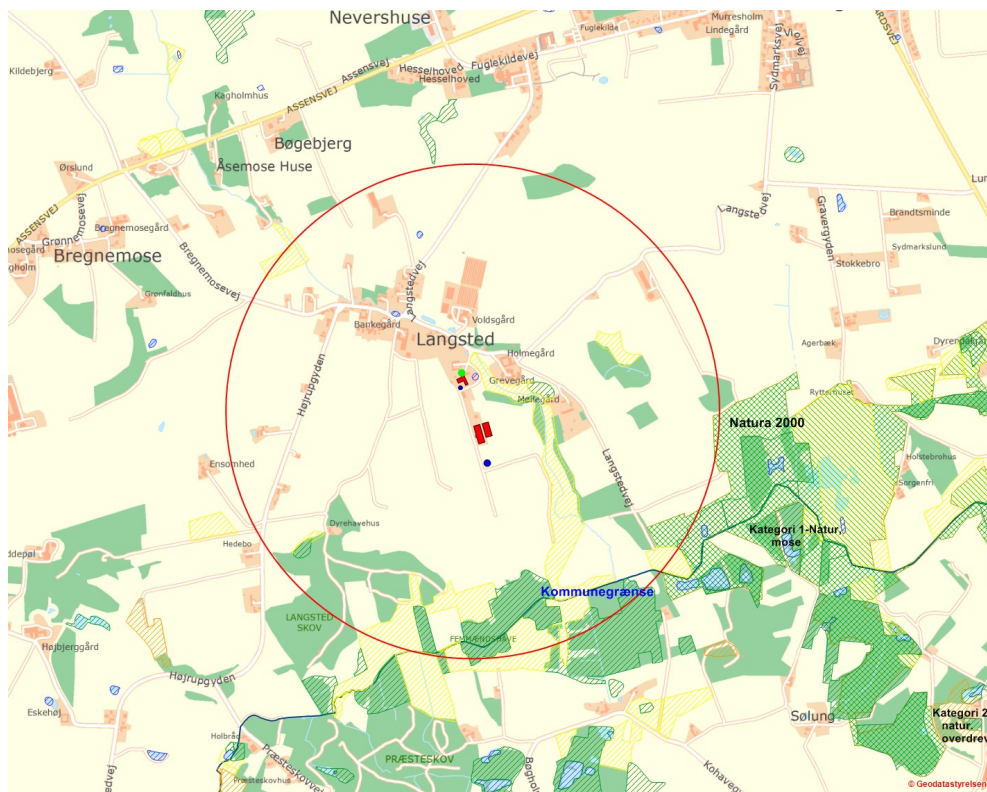
Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (beskyttet efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven), der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

- Højmoser,
- Lobeliesøer,
- Heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
- Overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur.

Ifølge Danmarks Miljøportal kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 2-naturområde ca. 2,1 km sydøst for staldanlægget og er et overdrev – se figur 2.

Overholdelse af krav til kategori 1- og 2-natur

Beregningerne i seneste ansøgning indsendt via husdyrgodkendelse.dk viser, at højeste total depositionen er på 0,3 kg N pr. ha pr. år i kategori 1-naturen og 0,0 kg N pr. ha pr. år i kategori 2-naturen. Dette er under det strengeste krav på 0,7 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 1-natur, hvor der ikke er kumulationseffekt fra andre husdyrbrug og 1,0 kg N pr. ha pr. år i totaldeposition på kategori 2-natur jf. § 26 og § 27 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Figur 2: Placering af Langstedvej 57 i forhold til Natura 2000 (skraveret), kategori 1- og 2-natur – den røde cirkel angiver en 1.000 meter zone fra staldanlægget.

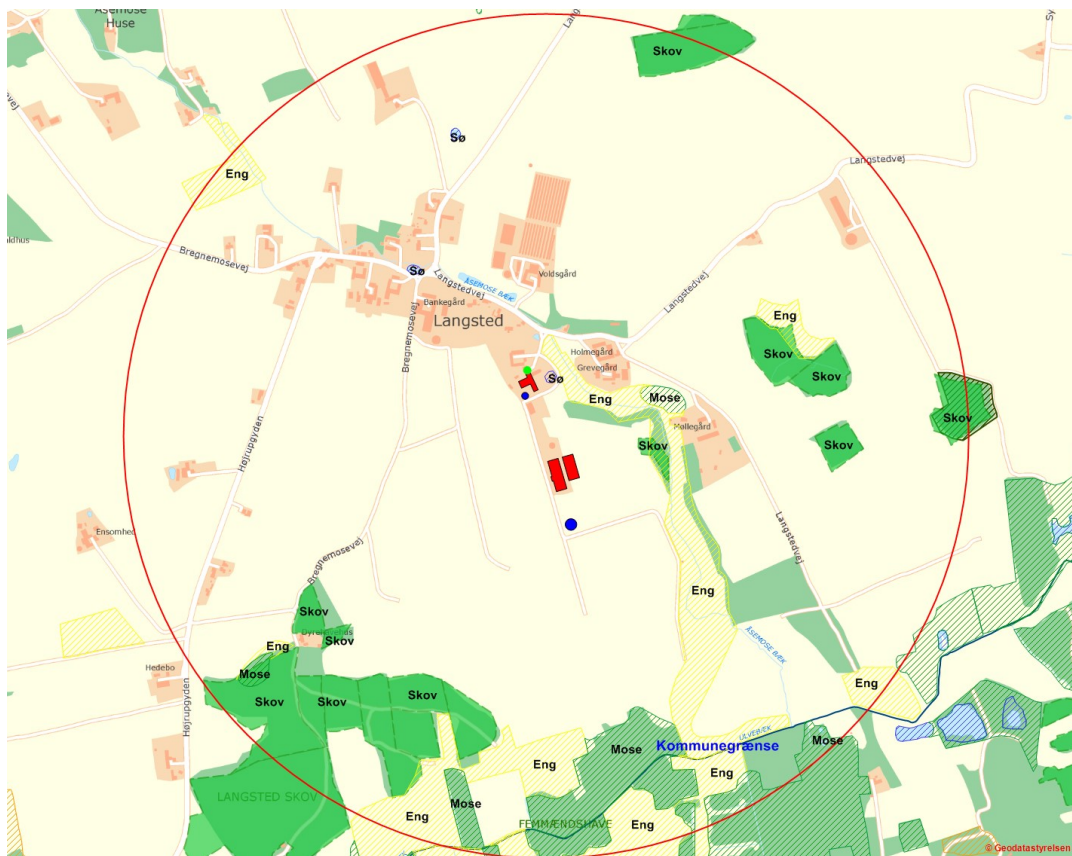
Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.

Det er kun heder, overdrev og moser, der i sig selv opfylder kriterierne efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er kategori 3-natur.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles et mere skærpet krav end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder jf. § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Inden for 1.000 meter zonen omkring staldanlægget ligger der flere søer, moser og enge beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, samt en del skov (se figur 3).

Figur 3: Oversigt over beskyttede § 3 naturområder (skraveret) og skov (grøn) inden for 1.000 meter af staldanlægget på Langstedvej 57.

Jf. beskrivelsen af kategori 3-natur ovenfor vurderes depositionen af ammoniak i enge og søer ikke umiddelbart, da de som udgangspunkt er robuste naturtyper. Dog gælder det også for de naturtyper, at en miljømæssig påvirkning ikke må give anledning til tilstandsændring.

Det mest sårbare kategori 3-naturområde, der ligger tættest på staldanlægget på Langstedvej 57, er en mose nordøst for staldanlægget, hvor korteste afstand er ca. 210 meter. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres mosen en merdeposition på 1,3 kg N pr. ha pr. år, og dermed er det vejledende krav til kategori 3-natur ikke overholdt. Grænsen for, hvornår der skal vurderes og evt. stilles krav til merdeposition, ligger på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

Fra miljøkonsekvensrapporten er oplyst:

Det pågældende moseområde er ved seneste besigtigelse registreret med dominans af dueurter og dunhammer. Moseområdet er dermed tilgroet med næringskrævende urter. Det vurderes således, at moseområdet er eutroft og ikke næringsstofbegrænset. Tålegrænsen for moseområdet vurderes at være i den øvre ende af tålegrænseintervallet d.v.s. 20-30 kg NH₃-N/ha/år. Totaldepositionen fra det konkrete husdyrbrug er ca. 2,9 kg NH₃-N/ha/år. Dermed vurderes det, at tålegrænsen for det konkrete moseområde ikke bliver overskredet som følge af det ansøgte.

Kommunen har efterkontrolleret oplysningerne og er enig i vurderingen.

Der ligger et lille stykke skov tættere på den nye sostald end mosen øst for staldanlægget, men den er ikke udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov. Der er beregnet ammoniakdeposition i to andre omkringliggende ammoniakfølsomme skove, og de får en merdeposition på mellem 0,2 kg og 0,5 kg N pr. ha pr. år med det ansøgte, og overholder dermed også det vejledende krav til kategori 3-natur.

De to enge, der ligger nærmest staldanlægget, får en merdeposition på henholdsvis 1,3 kg N pr. ha pr. år og 2,9 kg N pr. ha pr. år. Det er vurderingen, at den lille merdeposition ikke vil medføre tilstandsændringer.

De resterende naturområder får en mindre merdeposition eller ingen, da de ligger længere væk fra staldanlægget.

Assens Kommune vurderer ud fra ovenstående, at kravene i § 26, § 27 og § 29 til henholdsvis totaldeposition og merdeposition af ammoniak i naturområderne omkring staldanlægget på Langstedvej 57 er overholdt med det ansøgte.

Fredninger

Der er ingen fredninger inden for 1.000 meter af staldanlægget på Langstedvej 57.

Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal i henhold til Habitatdirektivet indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller uden for. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV. For dyrearterne, er der blandt andet forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder og mod forsætlig forstyrrelse af arterne i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandrer. Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet. Det kan være fredede områder, områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, skovloven eller museumsloven. Nogle af bilag IV-arternes yngle- og rasteområder ligger dog i eller umiddelbart op til arealer, som er i en eller anden form for normal drift. Fortsættelse af denne drift vil i hovedreglen ikke påvirke yngle- og rasteområder. Tværtimod kan for eksempel fortsat afgræsning af enge være en forudsætning for, at arterne lever på arealet. Dyrkning af arealer i omdrift er reguleret af en række generelle regler, som skal sikre at påvirkning fra næringsstoffer og mekanisk bear-

bejdning reduceres mest muligt. Overholdes disse regler vurderes randzonepåvirkningen fra de dyrkede marker på levestederne for bilag IV arter at være begrænset. Samlet vurderes det derfor, at opførelse af ny farestald og gyllebeholder med de emissioner, det medfører, ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b.

8.6 Jord, grundvand og overfladevand

Et husdyrbrug kan påvirke jord, grundvand og overfladevand ved afledning af spildevand fra befæstede arealer, tagflader mv., samt ved opbevaring af husdyrgødning.

8.6.1 Spildevand (restvand)

Der er ikke befæstede arealer på ejendommen.

Rengøringsvand fra staldanlægget ledes til gyllebeholder.

Der skal søges om nedsivnings- eller udledningstilladelse til afledning af tagvand fra den nye farestald.

8.6.2 Opbevaring af husdyrgødning

Der er i miljøkonsekvensrapporten redegjort for den forventede årlige produktion af husdyrgødning, som alt sammen består af flydende husdyrgødning (gylle).

Af ansøgningen via husdyrgodkendelse.dk fremgår, at den lille gyllebeholder placeret ved hovedejendommen med kapacitet på 670 m³ tages ud af drift, således der tilbage i ansøgt drift er den store beholder placeret syd for staldanlægget med kapacitet på 2.400 m³ og en nye beholder med kapacitet på 300 m³. I fortank og gyllekanaler oplyses en kapacitet på 1.275 m³. Samlet giver det på ejendommen en kapacitet på 3.975 m³.

Den årlige gylleproduktion forventes at være 10.529 m³.

Som oplyst også i miljøkonsekvensrapporten skal et husdyrbrug i henhold til bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen råde over opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne om udbringningstidspunkter m.v. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

Der vil således skulle rådes over en 9 måneders opbevaringskapacitet svarende til 7.897 m³.

Al gyllen sendes til afgang på biogasanlæg, og den på ejendommen manglende opbevaringskapacitet oplyses opnået ved opbevaring på biogasanlægget.

Det skal derfor ved skriftlig aftale med biogasanlægget kunne dokumenteres en 5-årig aftale om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom, således 9 måneders kravet kan overholdes jf. bestemmelsen i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10 stk. 4.

Det er generel lovgivning og vil derfor ikke blive medtaget som et særskilt vilkår.

8.7 Nabopåvirkning

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til gener inden for følgende områder:

- lugt
- støj
- rystelser
- støv
- fluer
- transportere
- lys
- uhygiejniske forhold
- affaldsproduktion

8.7.1 Lugt

Fra godkendelsen i februar 2020 blev givet:

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning. Opbevaringsanlæg placeres normalt i tilknytning til staldanlæggene og vil derfor også normalt være placeret i tilstrækkelig afstand fra omboende. Ved placering af opbevaringsanlæg i stor afstand fra staldanlæg, bør man være ekstra opmærksom på, at de ikke placeres uhensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over produktionsareal og dyretype er det f.eks. staldindretning, gulvtyper, ventilationsanlæggets udformning og styring, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyreart, staldsystem og gulvtype har fastsat en emissionsfaktor pr. kvadratmeter produktionsareal, hvorefter der ud fra det individuelle samlede produktionsareal beregner en samlet lugtemission. Ved hjælp af en model for spredningen af emissionen beregnes den nødvendige geneafstand, som er den afstand, der minimum skal være fra kilden før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, eller skal kunne tåle, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener".

Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- *Produktionsarealer i m²*
- *Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper*
- *Effekt af lugtreducerende miljøteknologi*

- *En spredningsmodel*
- *Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed*

Det digitale ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk, foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Beregningen af lugt fra husdyrbruget foretages med andre parametre end dem, som normalt anvendes i forbindelse med miljøvurderingen. Dette skyldes, at lugtemissionen ikke beregnes som et gennemsnit i løbet af året, men beregnes ud fra perioder med spidsbelastning.

Uanset hvilken beregningsmetode (Miljøstyrelsens lugtvejledning eller FMK-modellen) der vælges, skal anlæg, som er placeret længere væk end 120 % af geneafstanden, ikke indgå i lugtberegningen. Det digitale ansøgningssystem bortscreeener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning.

Naboejendomme, der enten ejes af ansøger, eller er registreret med landbrugspligt, medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau. Beskyttelsen mod væsentlige lugtgener hos disse beboelser anses som udgangspunkt at være opfyldt ved overholdelse af de generelle afstande mellem staldanlæg og de tilstødende nabobeboelser.

I ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk ses af lugtgeneberegningen i afsnit 6.1, at alle genekriterierne (korrigeret geneafstand) er overholdt med det ansøgte. Genekriterierne er til enkelt bolig er på 205,9 m, til samlet bebyggelse er på 463 m og til byzone er på 651 m med det ansøgte. Den vægtede gennemsnitsafstand er til enkelt bolig (Langstedvej 51) på 372 m, til samlet bebyggelse (i Langsted, Langstedvej 45) på 463,7 m og til byzone (Verninge) på 1.116,9 m.

På baggrund af ovenstående kan Assens Kommune konstatere, at lugtkravene ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er overholdt.

8.7.2 Støj

Støjkilder fra ejendommen er i ansøgningen beskrevet til at være fra staldanlæg, interner og eksterne transportere, ind- og udlevering af grise og levering af foder.

Støjende aktiviteter bliver som udgangspunkt lagt inden for normal arbejdstid mellem kl. 6 og 18 på hverdage. Der kan forekomme afvigelser fra dette. Støj søges generelt dæmpet ved valg af støjsvag teknologi.

Assens Kommune vurderer, at med de nævnte støjkilder kan Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser⁴ overholdes.

Der henvises til den nærmere beskrivelse i miljøkonsekvensrapporten afsnit 5.3.2.

Der stilles vilkår til dette i tillægget og gælder hele virksomheden.

⁴ <http://mst.dk/luft-stoej/stoej/stoejgraenser/graensevaerdier-virksomheder/>

8.7.3 Rystelser

Assens Kommune vurderer, at der ikke er nogle kilder til rystelser med det ansøgte.

8.7.4 Støv

Vurderingen er uændret i forhold til godkendelsen i 2020, hvor følgende blev oplyst:

Langstedvej 57 deler en grusvej med naboerne i Langstedvej 55, som har deres have lige op til grusvejen. Naboerne i Langstedvej 55 har med det ansøgte bemærket, at de er bekymret for støvgener ved et øget antal transporter. I ansøgningen er beskrevet, at grusvejen periodevis vil blive vandet, og der er også tidligere stillet vilkår om dette for, at begrænse støvgener fra grusvejen mest muligt.

Der henvises til de supplerende bemærkninger om støv i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.5, hvor det også oplyses, at grusvejen til Langstedvej 57 bliver vandet i de perioder, hvor eventuel støv fra vejen kan virke generende for omboende.

Assens Kommune vurderer, at der kan forekomme støvgener for naboen i Langstedvej 55 og fastholder ved vilkår, at den fælles grusvej skal vandes som ansøger foreslår.

8.7.5 Fluer og skadedyr

Også her henvises til bemærkningerne i godkendelsen fra 2020:

Bekæmpelse af fluer på ejendommen skal ske efter de seneste retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr (Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet, 4. juni 2014). Der har ikke tidligere været flue klager fra ejendommen.

Hvis der opstår problemer med tilhold af rotter, vil bekæmpelse ske i henhold til retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Aarhus Universitet.

Assens Kommune vurderer, at dette er tilstrækkeligt for at begrænse fluegener fra ejendommen og stiller ikke vilkår til dette.

Pligten til bekæmpelse af rotter er omfattet af den generelle lovgivning, hvorfor dette ikke gentages med vilkår i denne godkendelse.

8.7.6 Transport

Det er primært transporter til og fra ejendommen, som vurderes ved husdyrgodkendelse. Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet, og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Kommunen skal i helt særlige tilfælde vurdere, om det ansøgte kan give væsentlige gener for naboerne langs transportvejene for transporterne af husdyrproduktionens rå- og hjælpestoffer og produkter. Særlige tilfælde kan blandt andet være ved etablering af nye husdyrbrug, eller hvor transporterne primært sker igennem en byzone.

Med det ansøgte stiger antallet af transporter med husdyrgødning fra 125 stk. til 225 stk. om året, og disse transporter er sæsonbestemt. De øvrige transporter til og fra ejendommen ændres ikke med det ansøgte. Transporterne vil primært foregå i tidsrummet kl. 6 – 18, men ca. 20 % vil ligge uden for dette tidsrum.

Der er i forbindelse med orienteringen af omboende om ansøgningen kommet to bemærkninger til de oplevede transportgener fra kørsel med tunge og store køretøjer fra Langstedvej 57. Foreholdt dette til kommunens vejafdeling er der ikke aktuelle planer om ændringer af vejføring eller tilstandene af vejnettet gennem Langsted

by. Der findes ingen generelle reguleringsmuligheder, som vil kunne afbøde den øgede trafik vedrørende udvidelse af husdyrbruget eller den almindelig trafikudvikling. Kun i særlige tilfælde kan man kræve, at eksempelvis kryds ombygges, hvis det vurderes, at der vil blive problemer med trafikafvikling eller trafikikkerheden på en given strækning. Dette vurderes dog ikke til at være aktuelt i denne sag.

På den baggrund vurderer Assens Kommune, at transporterne til og fra ejendommen ikke vil give anledning til en væsentlig øget nabopåvirkning med det ansøgte.

Alt om transporter, herunder den interne transport på Langstedvej 57, er nærmere beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 5.3.6, og der henvises dertil.

8.7.7 Lys

Fra godkendelsen i februar måned 2020 blev følgende givet:
Belysning fra husdyrbrug kan genere de omkringboende, og hvis der er væsentlige lyspåvirkninger af naboer, bør dette søges begrænset gennem indretning og driftsvilkår. Dette vil dog sjældent være tilfældet, hvis der ikke er nabobeboelse tæt ved husdyrbrugets anlæg.

I ansøgningen er det oplyst, at lyset i staldene vil være tændt i tidsrummet kl. 6.00 til 22.00. Ved efterfølgende samtale med ansøger grundet bemærkninger fra en nabo om forventet generende lys, er tidsrummet korrigeret således, at der sjældent vil være lys i staldene efter kl. 20. Dette kan ske, hvis noget utilsigtet eller pludseligt opstår, som straks kræver en besigtigelse af staldanlægget.

Assens Kommune vurderer, at omboende ikke vil opleve væsentlige lysgener med det ansøgte på grund af den forholdsvis store afstand (ca. 300 meter) til naboerne fra staldanlægget og den stedlige bevoksning.

Kommunen finder ikke grundlag til at ændre denne vurdering.

8.7.8 Uhygiejniske forhold

Assens Kommune har ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen konstateret uhygiejniske forhold på ejendommen, og kommunen har heller ikke modtaget klager over det.

8.7.9 Affaldsproduktion

Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jf. de generelle bestemmelser, samt det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Assens Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning oplagene og bortskaffelse.

Assens Kommunes affaldsregulativ:

Farligt affald, som medicinrester, medicinflasker, kanyler, lysstofrør, varmepærer, sprayflasker, pesticidrester og oliefiltre skal bortskaffes via den kommunale ordning, der administreres af Assens Forsyning. Det er Stena Recycling, der afhenter og håndterer affaldet. Tilmelding sker hos Assens Forsyning. Hvis man ønsker at indgå en aftale med en anden virksomhed, så skal man søge en dispensation hos Assens Kommune, for at blive fritaget for den kommunale ordning. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at virksomheden er godkendt til at modtage farligt affald.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder de fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune".

Døde dyr

I ansøgningen er beskrevet, at døde dyr (søer og slagtesvin) opbevares under kada-verkappe. Pladsen til døde dyr er placeret syd for de ældste stalde (der tages ud af drift) ved hovedejendommen. Døde smågrise opbevares i kølebokse, hvorfra de bringes ud til pladsen med døde dyr i plasticbeholdere, når de skal afhentes af DA-KA.

Placering af pladsen er fastholdt ved vilkår i den gældende godkendelse, hvilket derfor ikke ændres i dette tillæg.

8.8 Ophør

Ved eventuelt ophør af produktionen skal ansøger tage kontakt til kommunen med henblik på en miljømæssig korrekt afvikling. Der er stillet vilkår om tømning og rengøring af såvel staldbygninger, oplagspladser som gyllebeholdere i godkendelsen fra 2020.

8.9 Miljøledelse

For alle IE husdyrbrug er det fra den 21. februar 2017 blevet lovpligtigt at anvende miljøledelse. For IE husdyrbrug, der får en ny godkendelse, gælder kravet umiddelbart. I denne sag er der ansøgt og meddelt miljøgodkendelse til et IE husdyrbrug med mere end 750 stipladser til søer. Begrebet stipladser er lig med det højeste antal søer, der er på stald ad gangen.

Kommunen skal ved tilsyn konstatere, om husdyrbruget er blevet et IE-husdyrbrug, og herefter konstatere om det har fået indført miljøledelse inden for den nævnte frist. Miljøledelse skal derimod ikke indgå, herunder fastsættes som vilkår, ved godkendelse eller revurdering, da det er omfattet af den generelle lovgivning.

8.10 Sammenfatning

Der er søgt om tillæg til gældende husdyrgodkendelse meddelt den 11. februar 2020 til en ny farestald til søer med et produktionsareal på 1.152 m² og ny gyllebeholder med kapacitet til 300 m³. Klimastalden med et produktionsareal på 250 m², der er placeret ved hovedejendommen, tages ud af drift. Den lille gyllebeholder ved hovedejendommen tages ud af drift. Der sker mindre ændringer i de øvrige stalde, således det samlede produktionsareal på ejendommen efter ibrugtagning af dette tillæg vil være 4.503 m².

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse. I dette tillæg skal det vurderes, om vilkårene i gældende husdyrgodkendelse fra 2020 er tilstrækkelige, eller der skal ske ændringer og tilføjelser af nye vilkår. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af landbruget.

8.11 Offentlighed/Naboorientering

Der er efter modtagelse af ansøgningen foretaget offentliggørelse og naboorientering af omboende i en konsekvenszone på 956 meter den 24. januar 2023 jf. reglerne i husdyrbrugloven og forvaltningsloven. Der indkom to bemærkninger fra om-

boende, primært omkring de trafikale forhold på de offentlige veje, og hvor det har været relevant for sagsbehandlingen, er det indarbejdet i redegørelsen ovenfor.

Dette tillæg til husdyrgodkendelse vil ligeledes blive offentliggjort på kommunens hjemmeside, hvor det samtidigt vil blive sendt orienteringsbrev til øvrige myndigheder, interesseorganisationer og berørte omboende til Langstedvej 57.

Efter der er truffet afgørelse om endelig godkendelse og denne er meddelt og offentliggjort, kan der indgives klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for en periode på 4 uger herefter.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

